

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- แต่ละหัวข้อมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ จำนวน 154 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ จำนวน 110 คน โดยมีขั้นตอนการกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ทำการสำรวจประชากรของการศึกษาโดยขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้ ได้จำนวน 154 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนใต้. 2547ข : 6)

2.2 นำจำนวนประชากรที่ได้มากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้เทียบกับตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี่ และ มอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2538 : 187 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. *Educational and Psychological Measurement*. pp. 607- 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คน

2.3 ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เริ่มจากสำรวจจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอแสวงหา อำเภอไชโย อำเภอสามโก้ อำเภอป่าโมก และอำเภอโพธิ์ทอง

2.4 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละอำเภอ โดยใช้สูตรการแยกตามสัดส่วน (Proportion allocation) ของนิคม ปุราคำ (ภิญโญ วรรณสุข, 2540 : 54 ; อ้างอิงจาก นิคม ปุราคำ, 2517. ทฤษฎีของการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์. หน้า 32) ดังนี้

$$\text{opt.}n_{H_i} = \left[\frac{N_H}{N} \right] n_o$$

เมื่อ $\text{opt.}n_{H_i}$	คือ	ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละอำเภอ
N_H	คือ	ขนาดประชากรในแต่ละอำเภอ
N	คือ	ขนาดประชากรทั้งหมดใน 7 อำเภอ
n_o	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใน 7 อำเภอ

2.5 สุ่มจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละอำเภอตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 2.4 โดยใช้การจับสลาก ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง

อำเภอ	ผู้บริหารสถานศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองอ่างทอง	23	16
2. ไชโย	19	14
3. ป่าโมก	11	8
4. โพธิ์ทอง	35	25
5. วิเศษชัยชาญ	35	25
6. สามโก้	11	8
7. แสวงหา	20	14
รวม	154	110

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นประจำอยู่เสมอหรือบ่อยที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก บ่อยครั้ง แต่ไม่ประจำ
ระดับ	3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง หรือ เป็นครั้งคราว
ระดับ	2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย หรือ นานๆ ครั้ง

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือไม่ปฏิบัติเลย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สืบหาจากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา โดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมงานวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
2. สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และขอคำแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประถมศึกษาตามขอบเขตของการวิจัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. วิเคราะห์ขอบเขตของการศึกษา กำหนดกรอบแนวคิด และเขียนข้อคำถามนำข้อมูลมาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา และครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด
4. ประมวลผลข้อมูลจากข้อ 1 – 3 มาสร้างแบบสอบถาม
5. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์และเหมาะสม
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ได้ถูกสุ่มในขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์มอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98
7. นำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนา และจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง เพื่อติดต่อประสานงานอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

2. ขอนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองถึงผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละอำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล พร้อมแนบบแบบสอบถามเท่ากับจำนวนโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เก็บแบบสอบถามคืน โดยขอความกรุณาให้โรงเรียนทุกโรงเรียนนำแบบสอบถามส่งคืนที่ศูนย์ประสานงานอำเภอที่โรงเรียนของตนเองสังกัดอยู่ และผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาคัดลอกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 106 ฉบับ จากแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.36 แล้วนำข้อคำถามในแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 มาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ

2. ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใช้การตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการ และแปลผลเป็น 5 ระดับ (Best. 1993 : 174) ดังนี้

2.1 การตรวจให้คะแนน

ระดับการปฏิบัติ 5	กำหนดค่าคะแนน เท่ากับ	5
ระดับการปฏิบัติ 4	กำหนดค่าคะแนน เท่ากับ	4
ระดับการปฏิบัติ 3	กำหนดค่าคะแนน เท่ากับ	3
ระดับการปฏิบัติ 2	กำหนดค่าคะแนน เท่ากับ	2
ระดับการปฏิบัติ 1	กำหนดค่าคะแนน เท่ากับ	1

2.2 แปลความหมายค่าเฉลี่ย

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นประจำอยู่เสมอ หรือบ่อยที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก บ่อยครั้ง แต่ไม่ประจำ
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง หรือ เป็นครั้งคราว

- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย หรือ นานๆ ครั้ง
 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 หรือ ไม่ปฏิบัติเลย

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวม และจำแนกตามด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและ การบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา และ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 การพิจารณาว่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับใด จะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2546 : 348 – 349)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยกว่า 0.30 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.30 - 0.70 หมายความว่า มีความสัมพันธ์

ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.70 หมายความว่า มีความสัมพันธ์

ในระดับสูง

และพิจารณาค่าอำนาจในการพยากรณ์ (r^2) ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2546 : 348 – 349)

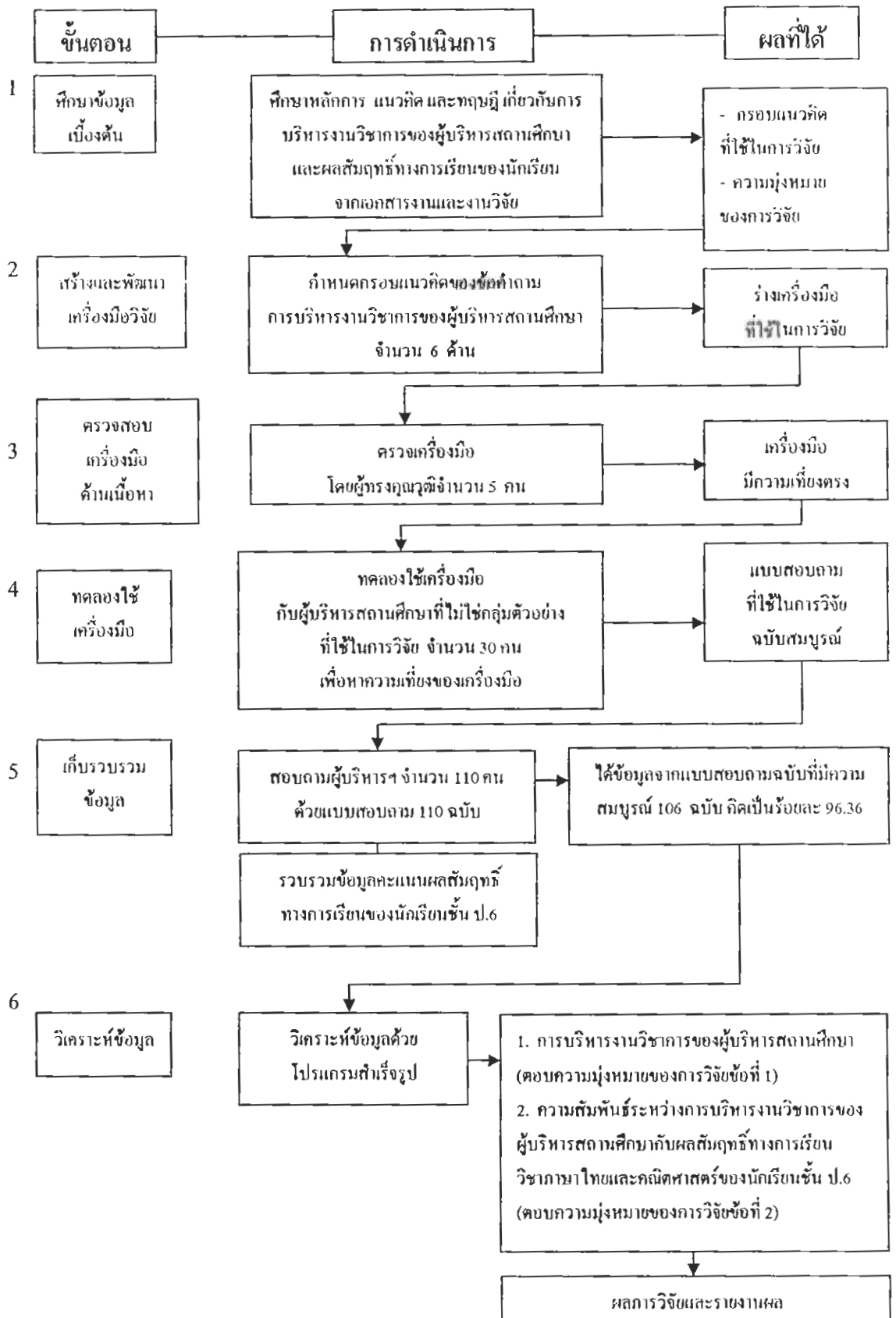
ค่าอำนาจในการพยากรณ์น้อยกว่า ร้อยละ 9 หมายความว่า มีอำนาจการพยากรณ์ต่ำ
 ค่าอำนาจในการพยากรณ์อยู่ระหว่างร้อยละ 9 - 49 หมายความว่า มีอำนาจ

การพยากรณ์ปานกลาง

ค่าอำนาจในการพยากรณ์มากกว่าร้อยละ 49 หมายความว่า มีอำนาจการพยากรณ์สูง

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์ หากมีค่าเป็นบวก แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน หากมีค่าเป็นลบ แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงข้ามกัน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2546 : 348 – 349)

สรุปเป็นขั้นตอนการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย